

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

راه راستان

زندگی چهارده معصوم علیه السلام

امام هادی علیه السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

راه راستان : زندگی چهارده معصوم علیه السلام - امام هادی (ع)

نویسنده:

دایره المعارف تشیع

ناشر چاپی:

شهید سعید محبی

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵ فهرست
۶ راه راستان : زندگی چهارده معصوم علیه‌السلام - امام هادی (ع)
۶ مشخصات کتاب
۶ امام هادی
۸ درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

«حرب و صلوات» بود و از حضرت هادی (ع) به متوکل سعایت کرد. او به متوکل نوشت که اگر تو را به حرمین (مکه و مدینه) حاجتی است باید علی بن محمد را از مدینه بیرون کنی زیرا او مردم را به خود دعوت می‌کند و جمعی کثیر از او پیروی کرده‌اند. بریحه در این معنی نامه‌هایی پشت سر هم به متوکل نوشت. بریحه‌ی [صفحه ۳۵۱] مذکور در اثبات الوصیه همان عبدالله بن محمد هاشمی است و این کلمه نیز مصحف «ابن اترجه» است که لقب او بوده است و احتمال می‌رود که «بریحه» و «ابن اترجه» هر دو مصحف کلمه دیگری باشند که لقب همین عبدالله بن محمد هاشمی بوده است. بنا به گفته‌ی شیخ مفید در ارشاد امام هادی (ع) نامه‌ای به متوکل نوشت و در آن تعرض و تحامل عبدالله بن محمد را یادآور شد و سعایت‌های او را در مورد خودش تکذیب کرد. متوکل نامه‌ای مؤدبانه و محترمانه به امام (ع) نوشت و در آن عزل عبدالله بن محمد را از «حرب و صلوات» مدینه خیر داد و گفت که او (متوکل) از برائت آن حضرت از آنچه درباره‌اش سعایت کرده‌اند آگاه است و مشتاق است که او را در بغداد ببیند. متوکل در نامه نوشت که او یحیی بن هرثمه را مأمور این کار کرده است. یحیی گوید: «به مدینه رفتم اما اهل شهر به محض اطلاع از ورود من بر جان امام بیمناک شده صدا به گریه بلند کردند به طوری که مدینه به لرزه درآمد. هرگز چنان شور و غوغایی در مدینه شنیده نشده بود، چون امام به همه محبت می‌کرد و پیوسته در مسجد در دسترس همه بود و هیچ طمعی به دنیا نداشت. من مردم را مطمئن نمودم که دستور نامساعدی درباره‌ی آن حضرت صادر نشده است. پس خانه‌ی او را تفتیش کردم چیزی جز قرآن و دعا و کتب علمی نیافتم از این رو در نظرم بزرگ آمد و شخصا به خدمتش کمر بستم». یحیی آن حضرت را در سال ۲۳۳ ق به سامرا برد. در اینجا باید متذکر شد که در بعضی نسخ (از جمله در بحارالانوار در شرح حال امام هادی (ع)) ذیل نامه‌ی متوکل به امام نوشته است: «و کتب ابراهیم بن العباس فی جمادی الاخری سنه ثلاث و اربعین و ماتین» یعنی تاریخ نامه سال ۲۴۳ است و این مخالف آن چیزی است که طبری آمدن آن حضرت را از مدینه در سال ۲۳۳ گفته است و مخالف [صفحه ۳۵۲] آن چیزی است که گفته‌اند مدت امامت آن حضرت در سامرا ۲۰ سال بوده است (از سال ۲۳۳ تا ۲۵۴ سال وفات آن حضرت). فقط در ارشاد مفید مدت اقامت آن حضرت را در سامرا ده سال و چند ماه نوشته است که چون با منابع معتبر دیگر منافات دارد باید آن را حمل بر اشتباه کرد. باید گفت که روایت صحیح آن است که محشی فاضل بحارالانوار در چاپ جدید (۵۰ / ۲۰۱) در پاورقی گفته است که در اصل چنین بوده است: نسخه‌ی نامه متوکل را به ابوالحسن ثالث (امام هادی (ع)) از یحیی بن هرثمه در سال ۲۴۳ ق گرفتیم. پس سال ۲۴۳ سال گرفتن نسخه‌ی نامه‌ی متوکل از هرثمه بوسیله‌ی راوی بوده است، اما «جمادی الاخری» تاریخ کتابت نامه بوده است و متأسفانه تاریخ سال یا ذکر نشده است یا از قلم راوی افتاده است. اینکه آن حضرت در بیست سالگی در مدینه چنان مورد توجه خاص و عام بوده است که والی مدینه متوکل را از آن حضرت بیم داده است دلیل جلالت قدر و رفتار بزرگمناشانه‌ی آن حضرت است که در آن سن جوانی این چنین مرجع عامه بوده است تا آنجا که دستگاه خلافت از او ترسیده و او را به پایتخت احضار کرده است. اما نامه‌ی مؤدبانه و محترمانه‌ی متوکل می‌رساند که بر او نتوانسته است خرده‌ای از قبیل دعوت مردم به خلافت و قیام و ضدیت با شخص خلیفه بگیرند، چنانکه بر دیگر علویان مشخص آن زمان می‌گرفتند و به حبس و سیاه‌چال می‌انداختند. ابن شهر آشوب در مناقب روایت کرده است که آن حضرت پاکدلترین و راستگوترین خلق بود. از نزدیک جذابترین و ظریفترین افراد و از دور کاملترین خلق به چشم می‌آمد، وقتی خاموش بود با هیبت و وقار جلوه می‌کرد و در کلامش خوبی و ملاحظت موج می‌زد. مانند پدران بزرگوار در رفتار و [صفحه ۳۵۳] مناظرات خود ثابت نمود که عالمترین و خردمندترین و بردبارترین و کریمترین مردم زمان خویش است. بنا به گفته‌ی مسعودی «بریحه» یا عبدالله بن محمد هاشمی به هنگام مشایعت آن حضرت تهدید کرد که اگر از او شکایتی نزد خلیفه یا یکی از خواص او بکنند باغستانهای او را از بیخ و بن برخواهد کند و موالی او را به قتل خواهد رساند. امام در پاسخ او فرموده بود که من شکایت تو را به خدا خواهم برد و او به من نزدیکتر از همه است و من کسی را که از همه به من نزدیکتر است نمی‌گذارم تا شکایت به دیگران ببرم. بریحه از شنیدن این سخن منفعل شده و طلب عفو کرد و حضرت او را عفو فرمود. کلمه‌ی «خواص» در

سخن عبدالله بن محمد هاشمی می‌رساند که آن حضرت در میان بسیاری از دولتمردان و اشخاص با نفوذ دستگاه خلافت دوستان و طرفداران مؤثر و مهمی داشته است و ما شواهدی بر این امر داریم. مثلاً هنگامی که یحیی بن هرثمه آن حضرت را وارد بغداد کرد، اسحاق بن ابراهیم طاهری که والی بغداد بود به او گفت: تو متوکل را می‌شناسی و اگر او را تحریک کنی امام را خواهد کشت و حضرت رسول روز قیامت خصم تو خواهد بود. و نیز «وصیف ترکی» یکی از امرای بزرگ ترک دستگاه خلافت در سامرا هرثمه را تهدید کرد که اگر موئی از سر او کم شود او یعنی هرثمه مسئول خواهد بود. چنانکه از روایات مفصل شیعه که بیشتر آن در بحارالانوار (ج ۵۰ از چاپ جدید) مذکور است آن حضرت در زمان خلفاء در سامرا معزز و محترم می‌زیسته است و چنانکه گفته شد بعضی از رجال دربار خلافت به آن حضرت ارادت می‌ورزیده‌اند و حتی غلامان و خادمان دربار خلافت هنگام ورود آن حضرت سخت در احترام ایشان می‌کوشیده‌اند و پرده‌ها را برای آن حضرت بالا [صفحه ۳۵۴] می‌زده‌اند تا آنجا که این امر موجب حسد و ناراحتی بعضی از درباریان را فراهم ساخته بوده است. شیعیان در زمان آن حضرت از شهرهای دیگر برای زیارت ایشان به سامرا روی می‌نهادند و مبالغ و هدایائی به عناوین مختلف می‌فرستادند. رفتار متوکل با امام به ظاهر محترمانه بود ولی پیوسته او را تحت نظر داشت و گاهی به حبس و توقیف و یا جستجوی منزل آن حضرت امر می‌کرد. مسعودی در مروج الذهب نقل کرده است که به متوکل خبر می‌دهند در منزل امام نامه‌ها و سلاحهایی است که شیعیان او از قم فرستاده‌اند و او با این سلاحها قصد عصیان بر دولت را دارد. متوکل جماعتی از غلامان ترک را شبانه به منزل امام فرستاد و آنان چیزی در منزل او نیافتند و او را در حالی دیدند که لباسی پشمین یا موئین پوشیده و بر روی ریگ روی به قبله نشسته و مشغول نماز یا خواندن آیات قرآن است. او را با همان وضع پیش متوکل بردند و گفتند که در خانه‌اش چیزی نیافتند و او را در حال عبادت دیدند. متوکل در آن شب به شراب مشغول بود و چون امام را دید او را تکریم کرد و پهلوی خود نشاند و جام شراب را به او تعارف کرد. حضرت سوگند یاد کرد که شراب با پوست و گوشت و خون او آشنائی ندارد. متوکل از او خواست که برایش شعری بخواند و حضرت عذر آورد که در شعر قلیل الروایه است. اما متوکل اصرار کرد و امام چون اصرار او بدید اشعاری در بی‌ثباتی و بی‌وفائی دنیا خواند که متوکل و حاضران را به گریه درآورد و متوکل او را با احترام روانه‌ی منزل کرد. احادیث و اقوال و مواعظ و حکم و آداب و ادعیه‌ی امام هادی (ع) در کتب مختلف مخصوصاً تحف العقول و الدرّه الباهره و اعلام الدین و بحارالانوار ثبت است. همچنین در جواب سؤالات علمی و فقهی که از آن حضرت می‌شده [صفحه ۳۵۵] نامه‌های بسیار نوشته است که بعضی از آنها باقی است و نیز سه تألیف به شرح ذیل به ایشان نسبت داده‌اند: (۱) رساله‌ای در رد اهل جبر و تفویض و اثبات عدالت و منزلت بین المنزلتین؛ (۲) مجموعه‌ی پاسخهایی که به پرسشهای یحیی بن اکثم قاضی القضاة بغداد داده‌اند؛ (۳) مجموعه‌ای از احکام دین که ابن شهر آشوب در مناقب از خبیری و حمیری و از کتاب مکاتبات الرجال از عسکرین نقل کرده است.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی) آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیفزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می‌کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحارالانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در

دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل بیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۰۲۴۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:

www.eslamshop.com

تلفن ۰۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور

کاربران (۰۳۱۱)۲۳۳۳۰۴۵

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

